

prepričan, katero vrsto izmed dveh sem opazoval. Da gre za tretjeletnega (3y) samca stepskega lunja, so mi naslednji dan po ogledu fotografij potrdili B. Rubinič, D. Bordjan in L. Božič. Zanimivo je, da je bil istega dne, morda kakšno uro pred opazovanjem na Ljubljanskem barju, zanesljivo različen odrasel samec stepskega lunja opazovan v Vipavski dolini (KREČIČ 2010). Opazovanje je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot četrto opazovanje vrste v Sloveniji po 1.1.1950 (kategorija A).

Željko šalamun, DOPPS - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Tržaška 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
e-mail: zeljko.salamun@dopps.si

Slika 5 / Figure 5: Stepski lunj / Pallid Harrier *Circus macrourus*, Iški morost, Ljubljansko barje, 1.4.2009 (foto: Ž. Salamun)

STEPSKI LUNJ *Circus macrourus*

Pallid Harrier – one individual in 1st-summer plumage observed on 22 May 2010, migrating in eastern direction at Zadobrova (UTM WM22, NE of Celje, E Slovenia). The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 5th for Slovenia after 1 Jan 1950.

V zadnjih metrih transektnega popisa v okviru monitoringa pogostih vrst ptic kmetijske krajine pri kraju Zadobrova med Celjem in Vojnikom me je 22.5.2010 nizko preletel sršenar *Pernis apivorus*. Ker se je termika, ki jo ujede uporabljajo pri letenju, šele pričela razvijati, sem se odločil, da bom nekaj minut posvetil opazovanju selečih se ujed. Kmalu zatem sta priletela mimo dva mlada rjava lunja *C. aeruginosus*. V naslednji uri sem skupaj naštel osem mladih rjavih lunjev ter enega, ki ga na terenu nisem znal določiti. Ker je v času mojega opazovanja že letel v smeri proti soncu, sem se raje odločil, da ga fotografiram in nato določim doma za računalnikom (slika 6). Doma sem po ogledu fotografij izbiral med pogostejšim močvirskim *C. pygargus* in redkejšim stepskim lunjem. Ker nisem prišel do trdnih zaključkov, z

izjemo tega, da je na sliki samec v prvem poletnem perju, sem fotografijo poslal nekaj kolegom. Po zaslugi D. Bordjana, ki jo je natančno analiziral, smo prišli do ugotovitve, da je na sliki stepski lunj. Vseh 10 ujed, opazovanih tega dne, je letelo proti vzhodu. Opazovanje je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot peto opazovanje vrste v Sloveniji po 1.1.1950 (kategorija A).

Matej Gamser, Na griču 3, SI-3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamser@gmail.com

Slika 6 / Figure 6: Stepski lunj / Pallid Harrier *Circus macrourus*, Zadobrova, 22.5.2010 (foto: M. Gamser)

KANJA *Buteo buteo*

Common Buzzard – two observations of single individuals with less typical prey captured; one with Moorhen *Gallinula chloropus* on 3 Jan 2009 at Fontanigge, Sečovelje salina (UTM UL93, SW Slovenia), another flying with Slow-worm *Anguis fragilis* in its claws on 1 May 2009 between Harije and Ilirska Bistrica (UTM VL34, SW Slovenia)

Čeprav se kanja večinoma prehranjuje z malimi sesalci, njena prehrana vključuje tudi ptice, kuščarje, kače, dvoživke, večje žuželke, deževnike in mrhovino (CRAMP 1998). Kljub temu je v Sloveniji objavljenih malo podatkov o prehranjevanju kanje z mrhovino ali drugim plenom, razen malih sesalcev (npr. BORDJAN 2003). V letu 2009 sem kanjo dvakrat opazoval z manj pogosto zabeleženim plenom. Prvi takšen primer je bil dne 3.1.2009 na Fontaniggah v Sečoveljskih solinah, v družbi A. Škoberneta ter Ane in Lana Bordjana. Med sprehajanjem po cesti ob Dragonji sem se povzpel na nasip ob reki in s tal splašil kanjo. Takoj sem opazil, da nekaj nese v krempljih. Skozi daljnogled sem prepoznal zelenonogo tukalico *Gallinula chloropus*. Čeprav je v prehrani kanje pester nabor ptic, gre večinoma za pevce Passeriformes, golobe Columbidae, žolne Picidae ali poljske kure Phasianidae. Vodne ptice se v prehrani redko pojavljajo (CRAMP 1998). Drug primer sem zabeležil 1.5.2009, ko

sem se peljal od Harij proti Ilirski Bistrici. Takrat sem nad travnikom levo od ceste opazil kanjo s kačastim plenom. Uspelo mi je narediti nekaj posnetkov kanje v letu, na katerih sem s pomočjo M. Krofla razbral, da gre za slepca *Anguis fragilis* (slika 7).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Slika 7 / Figure 7: Kanja z uplenjenim slepcem / Common Buzzard with captured Slow-worm *Anguis fragilis*, med Harijami in Ilirsko Bistrico, 1.5.2009 (foto: D. Bordjan)

RJASTA KANJA *Buteo rufinus*

Long-legged Buzzard – one imm. individual observed on 24 Aug 2010 at Iški morost Nature Reserve between Brest and Črna vas (UTM VL69, Ljubljansko barje, central Slovenia); most probably the same individual observed there again on 29 Aug 2010. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 1st for Slovenia after 1 Jan 1950, although two doubtful records were published in the 80s.

Dne 24.8.2010 sem se popoldne namenil na obhod v naravni rezervat Iški morost. Poklicala me je B. Vidmar, ki je bila istočasno v rezervatu, in mi povedala, da je videla svetlo rjavo ujedo, a da verjetno ni bil rjavi lunj *Circus aeruginosus*. Ko sem ob 16.40 h prišel do nje, sem tudi sam na okroglih balah sena zagledal ujedo, podobno kanji *B. buteo*, vendar s svetlo glavo in svetlo rjavim hrbtom. Ujeda se je spreletela na drugo balo, pri tem pa sem lepo videl svetlo rjav spodnji del trupa, svetle peruti s črtno na koncih in zelo svetel rep. Takoj sem pomislil na rjasto in stepsko kanjo *B. buteo* ssp. *vulpinus*. Ujeda je nato lovila na tleh in se presedala po balah. Po nekaj minutah opazovanja so jo tri kanje pregnale v zrak in jo tam občasno napadale. Takrat se je lepo videla razlika v velikosti, saj je bila neznana ujeda precej večja. Z Barbaro sva jo opazovala kakšnih 15 min, nato je ujeda odletela v smeri

Tomišlja. Naredil sem tudi nekaj fotografij (sliki 8 in 9) in po njih doma zanesljivo ugotovil, da je bila opazovana ujeda rjasta kanja *B. rufinus* ssp. *rufinus*. Po obarvanosti perja je bil osebek podoben odraslemu, manjkal je le temen rob na koncu spodnje strani peruti. S kolegi smo jo zato določili za spolno nezrel osebek. Najverjetneje isti osebek sem v rezervatu opazoval še 29.8.2010. Sedel je na okrogli bali, žal pa mi je nato hitro izginil iz vidnega polja. Opazovanje je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot prvo opazovanje vrste v Sloveniji po 1.1.1950 (kategorija A).

Željko šalamun, DOPPS - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Tržaška 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: zeljko.salamun@dopps.si

Pripis komisije za redkosti: Na podlagi opisa opazovanih ptic v dveh doslej objavljenih prispevkih o rjasti kanji pri nas (GEISTER 1982, ŠKORNIK 1984) se je komisija leta 2001 odločila, da oba podatka črta s seznama ugotovljenih ptic Slovenije.

Sliki 8 in 9 / Figures 8 & 9: Rjasta kanja / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Iški morost, Ljubljansko barje, 24.8.2010 (foto: Ž. Šalamun)